

11. Pavlova O. Yu. Visual culture as a field of liquidity Modern. International Bulletin: Culturology. Philology. Musicology. 2015. Vol. 2. P. 15–19.
12. Pavlova O. Yu. Visual culture and everyday life of Postmodern. Culture and modernity. 2015. No. 2. P. 30–35.
13. Pidkuymukha L. M. The image of "friend"/"enemy" in modern Ukrainian military documentary. Dialog der Sprachen – Dialog der Kulturen : die Ukraine aus globaler Sicht : IX. internationale virtuelle Konferenz der Ukrainistik : München, 1.-4. November 2018 / herausgegeben von Olena Novikova und Ulrich Schweier. Münster : Readbox Unipress ; München : Open Publishing LMU, 2019. S. 633 – 643.
14. Solomatova V. V. The Paradigm of the Visual in Modern Culture. Kyiv: KNUKiM Center, 2020. 234 p.
15. Sokolova B. Yu. Heroism in the subject area of philosophical and cultural concepts. Culture of Ukraine. 2009. Vol. 27. P. 94–102.
16. Tymoshenko A. The Image of the Hero in Modern Ukrainian Cinema: Moral and Sociocultural Collisions of Creation. Ukrainian Cultural Studies. 2024. Vol. 1. No. 1. P. 13 – 21.

UDC 791-51:[070:316.7](477) «20»

VISUALIZATION OF THE HERO IMAGE IN MODERN UKRAINIAN CULTURE: THE STATE OF SCIENTIFIC DEVELOPMENT OF THE PROBLEM

Tymoshenko Alyona – PhD student of the
Department of Ethics, Aesthetics and Cultural Studies,
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv

The purpose of the article is the analysis of the state of scientific development of the problem of the visualization of the hero image in Ukrainian culture.

Methodology of the research is based on the applying a historiographical analysis that helps to understand the main ideas and content of the Ukrainian researchers' works who study this problematic.

Research results. The article underlines that despite the steady interest of Ukrainian authors in this issue over the past ten years, it still requires an in-depth and comprehensive analysis. It is proved that research is ongoing and the attention of scientists is drawn to various aspects of this issue: methods and technologies for visualizing heroic images; typologies of the latter; the influence of historical and socio-cultural factors on visual practices related to the representation of the pantheon of Ukrainian heroes; the dynamics of approaches to the choice of both Ukrainian heroes and their types, as well as to the ways of their visualization.

Scientific novelty. The article first examines the specifics of the Ukrainian-language scientific discourse that has formed around the problem of visualizing the image of the hero in contemporary Ukrainian culture. The analysis of the works of Ukrainian scholars over the past ten years shows a growing interest in the problem of visual representation of the heroic, which coincided with the first attempts to conceptualize the processes of visualization in the culture of independent Ukraine and the comprehension of the visual turn in culture and cultural discourse. The interest of researchers from various fields (cultural studies, film studies, art history, historians, etc.) in this topic demonstrates its interdisciplinary status, which opens up prospects for further in-depth study of this problematic.

Key words: modern Ukrainian culture; hero image; visualization; cultural discourse; national consciousness; cultural identity.

Надійшла до редакції 23.11.2024 р.

УДК: 316.7:004.738.5(477)

ВПЛИВ РОСІЙСЬКОМОВНОГО КОНТЕНТУ НА КУЛЬТУРНІ ОРІЄНТИРИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ ЮНАЦЬКОГО ВІКУ

Софія Балацко – Керівник соціокультурних проєктів
ГО «Центр суспільного розвитку та ініціатив»
<https://orcid.org/0009-0002-9541-2974>
<https://doi.org/10.35619/ucpmk.vi49.899>
Sofika.becker13.09@gmail.com

Дмитро Свєрдлюк – Голова Правління ГО
«Центр суспільного розвитку та ініціатив», Київ
<https://orcid.org/0009-0000-8477-0472>
dsverdliuk.official@gmail.com

Розглядається вплив російськомовного контенту на формування культурних орієнтирів української молоді юнацького віку в умовах інформаційної війни та глобалізації. Особливу увагу приділено аналізу змін у споживчих звичках молоді після початку повномасштабного вторгнення росії в Україну. Показано, як російський медіаконтент впливає на сприйняття культурних цінностей, національну ідентичність та соціальні установки юнаків, які є найбільш активною групою користувачів цифрових медіа. *Методологія дослідження* базується на соціологічному опитуванні, контент-аналізі та кореляційному аналізі даних. Зібрані дані свідчать про значне зниження популярності російського контенту серед молоді, що обумовлено патріотичними настроями, зростанням довіри до українських джерел інформації

та підвищенням критичності до пропаганди. *Результати дослідження* підкреслюють необхідність популяризації українського культурного продукту, розвитку медіаграмотності та створення привабливих альтернатив російському контенту. Особливу увагу приділено рекомендаціям для освітніх установ та культурних організацій, спрямованих на підтримку інформаційної безпеки та національно орієнтованого цифрового середовища.

Ключові слова: російськомовний контент, українська молодь, культурні орієнтири, медіаграмотність, інформаційна безпека, соціокультурний вплив.

Постановка проблеми та актуальність дослідження. Сучасний інформаційний простір України є багатокomпонентним та багатомовним, що обумовлено історичними, соціальними та політичними факторами. Одним із домінуючих елементів цього простору залишається російськомовний інтернет-контент, який має значний вплив на формування інформаційних та культурних орієнтирів молоді. Незважаючи на активну підтримку україномовного контенту з боку держави та громадянського суспільства, частка російськомовного матеріалу в соціальних мережах, відеоплатформах та інших цифрових ресурсах залишається високою. Основна проблема полягає в тому, що значна кількість української молоді споживає російськомовний контент, що може сприяти поширенню інформаційних впливів, культурних стереотипів і навіть ідеологічних наративів, які не завжди відповідають національним інтересам України. Ця ситуація є особливо загрозливою в умовах війни, яку росія веде проти України, використовуючи інформаційний простір як один із ключових інструментів для маніпулювання свідомістю.

Актуальність дослідження визначається необхідністю аналізу та оцінки впливу російськомовного інтернет-контенту на інформаційні та культурні орієнтири молоді, а також розробки ефективних заходів для підтримки національно орієнтованого цифрового середовища. У період глобалізації та цифровізації суспільства критично важливо розуміти, яким чином зовнішні інформаційні впливи можуть формувати ціннісні орієнтири молодого покоління, оскільки саме молодь є основною соціальною групою, що активно використовує інтернет-ресурси. Дослідження цієї проблеми має також практичне значення, адже його результати можуть сприяти вдосконаленню інформаційної політики України, розробці механізмів протидії дезінформації та підтримці розвитку україномовного контенту. Водночас це дозволить зміцнити національну ідентичність, культурну самобутність та інформаційну безпеку української молоді.

Останні дослідження та публікації дозволяють глибше зрозуміти проблему впливу російського контенту на інформаційний простір України, зокрема його вплив на молодіжну аудиторію. О. Герасимчук [1] акцентує увагу на збереженні тренду споживання російського контенту серед частини українців, попри військову агресію. У статті наголошується на популярності російських ресурсів серед молоді та на тому, як це підтримує економічні й ідеологічні інтереси росії. О. Зазимко [2] у своєму дослідженні зосереджується на формуванні індивідуального досвіду юнаків. Авторка розглядає, як інформаційне середовище впливає на процеси становлення особистості, що є важливим у контексті споживання молоддю пропагандистського контенту. Я. Калакура [3] аналізує вплив російської історіографії на формування уявлення про «історичних ворогів». У статті показано, як ці стереотипи використовуються в сучасних інформаційних війнах, що робить роботу важливою для розуміння довготривалого впливу російської пропаганди на суспільну свідомість. У статті В. Леуса [4] розглянуто механізми функціонування російської пропаганди, включаючи демонізацію ворога та маніпуляцію суспільною свідомістю. Автор акцентує увагу на складності боротьби з цими наративами та на важливості інтелектуального спротиву. Ю. Петручок [5] вивчає пропаганду як ключовий метод інформаційної війни росії проти України. Авторка детально аналізує технології дезінформації, що сприяють дестабілізації українського суспільства, та їх вплив на молодіжну аудиторію. Дослідження М. Бутиріної та Л. Темченко [9] аналізує роль месенджера Telegram у поширенні російських дезінформаційних наративів. Автори вказують на ключові канали та методи, що застосовуються для формування викривленого уявлення про події в Україні¹. Загалом, аналіз інформаційних джерел підтверджує, що російський контент залишається потужним інструментом впливу, що використовує історичні, культурні та психологічні аспекти для маніпуляції свідомістю. У цьому контексті необхідність розвитку українського інформаційного простору та підвищення медіаграмотності серед молоді набуває стратегічного значення.

Метою статті є комплексне дослідження впливу російськомовного контенту на формування інформаційних та культурних орієнтирів української молоді юнацького віку, визначення ризиків, пов'язаних з його споживанням, а також розробка рекомендацій щодо мінімізації негативного впливу та сприяння розвитку національно орієнтованого інформаційного середовища.

Виклад основного матеріалу. Протягом історії людства процес переходу до дорослого життя поступово подовжувався, що обумовлено зростанням суспільних вимог до індивідів і можливостями суспільства забезпечувати підтримку та навчання молоді. Юнацький вік, як окремий етап розвитку, виділився відносно нещодавно – це стало можливим завдяки індустріалізації та урбанізації, які зробили юність універсальним феноменом із кінця ХХ ст. Юність є важливим перехідним періодом

від дитинства до дорослого життя, охоплюючи проміжок від підліткового віку до набуття самостійності.

Хронологічні межі юнацького віку в психології визначаються по-різному. Перехід між підлітковим і юнацьким віком є умовним: деякі дослідники розглядають вік 14–17 років, як завершення підліткового періоду, інші – як початок юності. Верхня межа цього етапу ще менш чітко окреслена, адже вона залежить від історичних, соціальних і особистісних факторів. Сам термін «дорослість» є багатозначним і охоплює кілька аспектів: біологічний, соціальний та психологічний. Біологічна дорослість визначається статевою зрілістю, соціальна – досягненням економічної незалежності та прийняттям ролей дорослої людини, а психологічна – формуванням зрілої особистісної ідентичності. Юність є відносно недавнім історичним феноменом, що належить до перехідного етапу дорослішання. У людському суспільстві критеріями дорослості стають не лише фізичне змузнення, але й оволодіння культурою, системою знань, цінностей, норм, соціальних традицій та підготовленість до праці. Межі між підлітковим і юнацьким віком умовні та часто перетинаються. Зазвичай вважається, що юнацький вік охоплює період від 14-15 до 18 років, протягом якого людина проходить шлях від невпевненого підлітка до справжнього дорослого. Зважаючи на вищенаведене, вважаємо доречним у межах цього дослідження окреслити рамки юнацького віку від 14 до 18 років. Враховуючи те, що цей віковий період здебільшого співпадає з навчанням в старших класах, підкреслимо, що в даній роботі поняття «старшокласники» використовуватиметься як синонімічне до осіб юнацького віку [2].

Історично російська історіографія широко використовувала технології створення образу ворога для легітимізації агресивної політики, зокрема анексії чужих територій і ведення численних воєн. Цей підхід активно культивувався протягом століть, починаючи з робіт С. Татищева та М. Карамзіна, і дійшов до сучасних ідеологів, які підтримують політику Кремля. Основним інструментом у цьому процесі стало формування стереотипів «історичних ворогів», націлених проти тих, хто стримував імперські амбіції росії. Ці стереотипи передавалися через покоління, стаючи елементом маніпуляції суспільною свідомістю. Конструювання образу ворога стосовно України бере початок із впровадження концепту «спільної історії» після втрати Україною державності [4].

Цей концепт активно використовувався для створення псевдоісторичного нарративу, що виправдовував політику підкорення українських територій. У результаті сформовані комплекси меншовартості, такі як «малоросійство» та москвофільство, що на тривалий час стали домінуючими в українській суспільній свідомості. В сучасному контексті російська дезінформація використовує широкий спектр методів для маніпулювання аудиторією. Ці методи варіюються від поширення дезінформації, орієнтованої на емоційне захоплення, до стратегічної адаптації меседжів під упередження певних груп. Зокрема, російський медіапростір активно формує уявлення про український націоналізм як продовження німецького фашизму, апелюючи до історичних стереотипів радянської доби [3]. Кремлівська пропаганда, зокрема, акцентує увагу на таких міфах як «геноцид на Донбасі» або «визволення України від націоналістів». Для якісного забезпечення привабливості цього контенту використовуються різноманітні інформаційні формати, включаючи кіно, соціальні медіа, новини та ток-шоу. Російські символи, як-от георгіївська стрічка або літери «Z» і «V», використовуються для створення імперських нарративів і забезпечення візуального символізму агресії [5]. Особливою частиною цього процесу є використання інтернету як платформи для поширення пропаганди. Пропагандистські матеріали створюються спеціалізованими підрозділами, зокрема такими як Управління інформаційної боротьби, і поширюються через підконтрольні ресурси. До завдань цих структур входять як психологічний вплив на населення, так і дискредитація українських військових [9]. Кремль також активно застосовує методи тролінгу, спрямовані на емоційне залучення аудиторії, розпалювання дискусій та відволікання від історичної правди, що супроводжується агресивною риторикою, що насичена маніпуляціями, спрямованими на зміцнення імперської ідеології серед російського населення. Російський інтернет-контент є важливим інструментом пропаганди, що не лише виправдовує агресивну політику Кремля, але й активно впливає на міжнародну аудиторію, поширюючи спотворені нарративи про Україну. Це підкреслює необхідність глибокого аналізу методів і наслідків російської інформаційної війни для формування ефективних механізмів протидії [11].

Статистичні дані демонструють складну ситуацію зі споживанням російського контенту українською аудиторією під час війни. Одним із ключових аспектів є фінансовий внесок, який українці несвідомо роблять до бюджету Росії, переглядаючи та слухаючи російських контентмейкерів. Зокрема, за рік доходи російських авторів від українських глядачів і слухачів перевищили 80 млн. доларів, з яких 5 млн. пішли у вигляді податків до російського бюджету. Ці кошти можуть бути використані для придбання військового обладнання, наприклад, 10 000 FPV-дронів, кожен з яких коштує 500 доларів. Попри загальну тенденцію до зменшення споживання російського контенту, значна частина українців усе ще його використовує. Наприклад, 70% українців протягом останніх шести місяців не дивилися російські

серіали, з них 40% припинили їх перегляд, а 25% не дивилися і раніше. Водночас 15% продовжують дивитися їх, як і раніше. Щодо російської музики, 40% опитаних заявили, що припинили її слухати, 18% не слухали і раніше, але 25% все ще продовжують слухати [6; 8].

Динаміка споживання російського контенту на платформі YouTube також демонструє зниження. До початку повномасштабної війни в 2022 році частка українських глядачів на російських YouTube-каналах становила 14%, однак через два роки цей показник скоротився удвічі до 7% [7].

Водночас російські блогери, як-от Влад А4, Юрій Дудь та Жекич Дубровський, залишаються популярними серед різних вікових груп українців. Серед російських виконавців, які продовжують домінувати в українських чартах, виділяються такі як Моргенштерн, чия пісня стала найпопулярнішою в Україні на YouTube, та Єгор Крід із треком «Таро», що посів III місце. Важливим демографічним аспектом є відмінності у споживанні контенту: російські серіали частіше переглядають люди середнього віку, тоді як російську музику більше слухають молоді і чоловіки середнього віку. Основною віковою групою глядачів російських каналів на YouTube є чоловіки 25–34 років, але значною залишається і дитяча аудиторія. Попри зниження популярності російського контенту серед українців, його споживання залишається суттєвим. Це створює як ідеологічні, так і фінансові ризики, сприяючи підтримці російської агресії [1; 10].

Анкета, розроблена для дослідження ставлення юнаків до російського контенту в інтернеті після повномасштабного вторгнення, дала змогу виявити суттєві зміни в поведінці та сприйнятті російських медіаресурсів серед молоді. Аналіз результатів показав, що повномасштабне вторгнення Росії суттєво вплинуло на інформаційні уподобання української молоді, викликавши як зміну споживчих звичок, так і ставлення до російського контенту. Дані показують, що до початку війни значна частина респондентів активно споживала російський контент: 69,41% опитаних зазначили, що користувалися цими ресурсами. Найбільшу популярність серед видів контенту мали новини (47,06%), музика (44,71%), відео (35,29%) та книги (23,53%). Однак після початку повномасштабного вторгнення кількість споживачів російського контенту різко скоротилася до 23,53%, а популярність всіх його видів значно знизилася. Наприклад, використання російських новин зменшилося до 17,65%, музики – до 14,12%, а відео – до 11,76%. Зміна ставлення до російського контенту також стала очевидною. До вторгнення середня оцінка ставлення респондентів становила 4,03 за п'ятибальною шкалою, що свідчить про помірно позитивне ставлення. Після вторгнення цей показник знизився до 1,99, вказуючи на переважно негативне сприйняття. При цьому 67,06% респондентів визнали, що їхнє ставлення до російського контенту змінилося у негативний бік.

Рівень довіри до російського контенту також суттєво знизився. Середній бал довіри впав до 1,16, причому 84,71% респондентів оцінили свою довіру як «дуже низьку». Більшість респондентів (54,12%) вважають російський контент небезпечним, а 77,65% зазначили, що обізнані про існування російської пропаганди в інтернеті. Водночас лише 55,29% респондентів заявили, що можуть відрізнити пропаганду від іншого контенту. Основними причинами використання російського контенту респонденти назвали звичку (43,53%), цікавість (38,82%) та доступність (34,12%). Ці чинники вказують на необхідність створення привабливого альтернативного українського контенту, який міг би задовольнити інформаційні потреби молоді. Дослідження також виявило, що доступ до альтернативного контенту є важливим фактором у зменшенні споживання російських ресурсів. 62,35% респондентів зазначили, що мають доступ до альтернативних джерел інформації, і 56,47% активно використовують український контент як заміну російському. Кореляційний аналіз показав, що використання російського контенту до вторгнення тісно пов'язане з подальшими змінами ставлення до нього. Зокрема, рівень довіри до російських джерел знижується серед тих, хто активно використовував їх до війни, що підкреслює вплив геополітичної ситуації на інформаційні уподобання. Отримані результати демонструють, що українська молодь стає більш свідомою у своєму інформаційному виборі, а рівень критичного ставлення до російського контенту суттєво зріс. Це підкреслює важливість розвитку якісного українського контенту, підвищення рівня медіаграмотності та впровадження освітніх програм, спрямованих на формування інформаційної стійкості серед молоді.

Результати дослідження вказують на необхідність комплексних заходів у культурній та соціокультурній сфері, спрямованих на зменшення впливу російського контенту і зміцнення української культурної ідентичності. Популяризація українського культурного продукту є пріоритетним завданням, яке передбачає активну підтримку локальних музикантів, кінематографістів, письменників та інших митців. Залучення молоді до участі у фестивалях, виставках, літературних читаннях та інших культурних подіях сприятиме підвищенню інтересу до національної культури. Інтеграція українського контенту у цифровий простір має стратегічне значення. Створення україномовних платформ для відео, музики, літератури та новин забезпечить доступність якісного локального контенту. Розвиток українських соціальних мереж і блогерської сфери дозволить

формувати альтернативу російським інформаційним ресурсам, зокрема шляхом створення конкурентоспроможного контенту, орієнтованого на потреби різних вікових та соціальних груп.

Підвищення рівня медіаграмотності серед молоді є необхідним для формування критичного ставлення до інформаційного середовища. Освітні ініціативи, такі як тренінги, інтерактивні семінари, лекції та практичні заняття, спрямовані на вміння розпізнавати пропаганду, маніпуляції та фейкову інформацію, сприятимуть формуванню інформаційної стійкості молоді.

Розвиток спільнот, орієнтованих на популяризацію української культури, може відіграти важливу роль у згуртуванні молодіжного середовища. Це можуть бути тематичні клуби, локальні ініціативи або онлайн-групи, які створюють умови для обговорення актуальних питань і спільної участі у культурних заходах. Інтерактивні форми залучення до української культури, зокрема створення мобільних додатків, онлайн-ігор або мультимедійних платформ на основі української історії та традицій, сприятимуть підвищенню зацікавленості молоді. Такі інструменти можуть виконувати як освітню, так і розважальну функції, формуючи позитивне ставлення до української ідентичності.

Особливу увагу слід приділити родинному вихованню, яке може стати ефективним інструментом передачі культурних цінностей. Спільна участь сімей у культурно-освітніх заходах, таких як екскурсії, кіноперегляди чи літературні вечори, сприятиме збереженню національних традицій і зміцненню зв'язків між поколіннями. Забезпечення координації між освітніми установами, культурними організаціями, громадськими ініціативами та державними структурами є критично важливим для ефективного реалізації цих заходів. Такий підхід дозволить створити стійкий культурний простір, здатний протистояти зовнішнім інформаційним впливам, сприяти формуванню критично мислячої молоді та зміцненню соціокультурної єдності українського суспільства.

Висновки. Результати дослідження вказують на суттєві зміни у ставленні молоді до російського контенту після початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну. До війни значна частина респондентів активно споживала російський контент, зокрема новини, музику, відео та книги, що свідчить про його глибоку інтегрованість в український інформаційний простір. Однак після початку військових дій більшість молоді свідомо відмовилася від використання російських ресурсів, обґрунтовуючи це небезпекою пропаганди, низьким рівнем довіри до джерел та патріотичними мотивами. Середня оцінка ставлення до російського контенту знизилася з позитивного до переважно негативного, а довіра до російських медіа суттєво впала. Значна частина респондентів усвідомлює ризики, пов'язані з російською пропагандою, однак не всі можуть розпізнати маніпулятивний контент, що вказує на потребу у підвищенні рівня медіаграмотності. Основними причинами збереження споживання російського контенту залишаються звичка, доступність та цікавість, що свідчить про необхідність створення якісного українського альтернативного продукту. Дослідження також підкреслює важливість доступу до альтернативного контенту, який сприяє зменшенню залежності молоді від російських джерел. Популяризація українських ресурсів і підвищення їхньої якості можуть ефективно компенсувати інформаційну прогалину. Соціальні зв'язки, зокрема вплив родини та друзів, відіграють певну роль у формуванні ставлення до російського контенту, однак їхній вплив залишається обмеженим. Загалом, результати свідчать про значний прогрес у формуванні критичного ставлення до інформаційного середовища серед української молоді. Ці дані підкреслюють необхідність подальшого розвитку українського інформаційного простору, активної підтримки культурних ініціатив, а також впровадження освітніх програм, спрямованих на підвищення інформаційної стійкості молоді.

Примітки:

¹. У межах досліджуваної теми авторами розроблено авторську методiku, що передбачала анкетування для оцінки ставлення юнаків до російськомовного контенту.

Список використаної літератури та джерел

1. Герасимчук О. Українці продовжують споживати російське: що в трендах? *Radio TPEK*. URL: https://radiotrek.rv.ua/news/ukrayinci-prodovzhuyut-spozhyvati-rosiyske-shcho-v-trendah_315845.html (дата звернення: 16.12.2024).
2. Зазимко О. В. Особливості формування індивідуального досвіду юнаків. Досвід особистості: теорія і практика : *Зб. матеріалів ІХ Міжнар. наук.-практ. конф.*, м. Ніжин, 27–28 лют., 2020 р. Ніжин, 2020. С. 73–78. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/722725/1/za1.pdf> (дата звернення: 04.12.2024).
3. Калакура Я. Україна в тіні стереотипів російської історіографії про «одвічних ворогів Росії»: історія і сучасність. *Вісник Львів. ун-ту. Серія історична*. 2016. С. 387–401. URL: <https://clio.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/387-400Kalakura-RM.pdf> (дата звернення: 07.12.2024).
4. Леус В. Демонізація ворога, війна – це мир та інші принципи. Розібрали, як працює російська пропаганда. *MC.today, Media for Creators*. URL: <https://mc.today/najbilshij-vorog-propagandi-intelektuali-osnovni-printsipi-za-yakimi-pratsuyut-propagandisti/> (дата звернення: 06.12.2024).
5. Петручок Ю. Пропаганда як метод інформаційної війни Російської Федерації проти України.

Природничі та гуманітарні науки. актуальні питання : Матеріали Міжнар. студент. наук.-техн. конф., м. Тернопіль, 26–27 квіт., 2018 р. Тернопіль, 2018. С. 183–184. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/161263156.pdf> (дата звернення: 07.12.2024).

6. Українці різко скоротили споживання російського контенту – опитування «Рейтингу». Суспільне UA. URL: <https://suspilne.media/culture/274536-ukrainci-rizko-skorotili-spozivanna-rosijskogo-kontentu-opituvanna-rejtinga/> (дата звернення: 17.12.2024).

7. Українці, які досі споживають рос контент, як вас це не бісить [ред]? Reddit.com. URL: https://www.reddit.com/r/Ukraine_UA/comments/17744d1/українці_які_досі_споживають_рос_контент_як_вас/?utm_source=share&utm_medium=web3x&utm_name=web3xcss&utm_term=1&utm_content=share_button (дата звернення: 17.12.2024).

8. Українці, які споживають російський контент, заплатили Росії 5 мільйонів доларів. *24 Канал*. URL: https://show.24tv.ua/ukrayintsi-spozhyvayut-rosiyskiy-kontent-skilki-dali-zarobiti_n2479032 (дата звернення: 16.12.2024).

9. Butyrina M., Temchenko L. Телеграм як середовище просування російських дезінформаційних наративів: канали, методи, фрейми. *Communications and Communicative Technologies*. 2023. № 23. С. 69–77. URL: <https://doi.org/10.15421/292311> (дата звернення: 06.12.2024).

10. Gazeta.ua. 7% українців дивляться російський контент на YouTube, серед них – діти. *Gazeta.ua*. URL: https://gazeta.ua/articles/edu-and-science/_7-ukrayinciv-divlyatsya-rosijskij-kontent-na-youtube-sered-nih-diti/1181115 (дата звернення: 16.12.2024).

11. Gazeta.ua. Майже 80% росіян вірять у «нацистів», яких «підтримує» українська влада. *Gazeta.ua*. URL: https://m.gazeta.ua/articles/world-life/_majzhe-80-rosiyan-viryat-u-nacistiv-yakih-pidtrimuye-ukrayinska-vlada/1083342 (дата звернення: 07.12.2024).

References

1. Herasymchuk O. Ukraintsi prodovzhuiut spozhyvaty rosiiske: shcho v trendakh?. *Radio TREK*. URL: https://radiotrek.rv.ua/news/ukrayinci-prodovzhuyut-spozhyvati-rosiyske-shcho-v-trendah_315845.html (дата звернення: 16.12.2024).

2. Zazymko O. V. Osoblyvosti formuvannya indyvidualnoho dosvidu yunakiv. *Dosvid osobystosti: teoriia i praktyka* : Zb. materialiv IKh Mizhnar. naukovoprakt. konf., m. Nizhyn, 27–28 liut. 2020 r. Nizhyn, 2020. S. 73–78. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/722725/1/za1.pdf> (дата звернення: 04.12.2024).

3. Kalakura Ya. Ukraina v tini stereotypiv rosiiskoi istoriohrafii pro “odvichnykh vorohiv Rosii”: istoriia i suchasnist. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Serii i storychna*. 2016. S. 387–401. URL: <https://clio.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/387-400Kalakura-RM.pdf> (дата звернення: 07.12.2024).

4. Leus V. Demonizatsiia voroha, viina – tse myr ta inshi pryntsy. *Rozibraly, yak pratsiuie rosiiska propahanda*. MC.today, Media for Creators. URL: <https://mc.today/najbilshij-vorog-propagandi-intelektuali-os-osnovni-printsipi-zakymy-pratsyuyut-propagandisti/> (дата звернення: 06.12.2024).

5. Petrushok Yu. Propahanda yak metod informatsiinoi viiny Rosiiskoi Federatsii proty Ukrainy. *Pryrodnychi ta humanitarni nauky. aktualni pytannia* : Materialy Mizhnar. student. naukovotekhn. konf., m. Ternopil, 26–27 kvit. 2018 r. Ternopil, 2018. S. 183–184. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/161263156.pdf> (дата звернення: 07.12.2024).

6. Ukraintsi rizko skorotyly spozhyvannya rosiiskoho kontentu – opytuvannya «Reitynhu». *SuspilneUA*. URL: <https://suspilne.media/culture/274536-ukrainci-rizko-skorotili-spozivanna-rosijskogo-kontentu-opituvanna-rejtinga/>

7. Ukraintsi, yaki dosi spozhyvaiut ros контент, yak vas tse ne bisyt {red}?. *Reddit.com*. URL: https://www.reddit.com/r/Ukraine_UA/comments/17744d1/українці_які_досі_споживають_рос_контент_як_вас/?utm_source=share&utm_medium=web3x&utm_name=web3xcss&utm_term=1&utm_content=share_button

8. Ukraintsi, yaki spozhyvaiut rosiyskiy контент, zaplatyly Rosii 5 milioniv dolariv. *24 Kanal*. URL: https://show.24tv.ua/ukrayintsi-spozhyvayut-rosiyskiy-kontent-skilki-dali-zarobiti_n2479032 (дата звернення: 16.12.2024).

9. Butyrina M., Temchenko L. Telehram yak seredovyshe prosuvannya rosiyskykh dezinformatsiynykh naratyviv: kanaly, metody, freimy. *Communications and Communicative Technologies*. 2023. № 23. С. 69–77. URL: <https://doi.org/10.15421/292311> (дата звернення: 06.12.2024).

10. Gazeta.ua. 7% ukraintsiv dyvlyatsia rosiyskiy контент na YouTube, sered nykh - dity. *Gazeta.ua*. URL: https://gazeta.ua/articles/edu-and-science/_7-ukrayinciv-divlyatsya-rosijskij-kontent-na-youtube-sered-nih-diti/1181115 (дата звернення: 16.12.2024).

11. Gazeta.ua. Maizhe 80% rosiian viriat u «natsystiv», yakykh «pidtrymuie» ukrainska vlada. *Gazeta.ua*. URL: https://m.gazeta.ua/articles/world-life/_majzhe-80-rosiyan-viryat-u-nacistiv-yakih-pidtrimuye-ukrayinska-vlada/1083342 (дата звернення: 07.12.2024).

THE IMPACT OF RUSSIAN-LANGUAGE CONTENT ON THE CULTURAL ORIENTATIONS OF UKRAINIAN YOUTH

Balatsko Sofiia – Head of socio-cultural projects of the NGO «Center for Social Development and Initiatives»

Sverdliuk Dmytro – Chairman of the Board of the NGO «Center for Social Development and Initiatives», Kyiv

The article examines the impact of Russian-language content on shaping the cultural orientations of Ukrainian youth during the information war and globalization. Special attention is given to analyzing changes in young people's

consumption habits following the full-scale invasion of Ukraine by Russia. The study highlights how Russian media content influences the perception of cultural values, national identity, and social attitudes among youth, who constitute the most active group of digital media users. The research methodology is based on sociological surveys, content analysis, and correlation analysis of data. The collected data indicate a significant decline in the popularity of Russian content among youth, driven by patriotic sentiments, increased trust in Ukrainian sources of information, and heightened critical awareness of propaganda. The study's findings emphasize the necessity of promoting Ukrainian cultural products, enhancing media literacy, and creating attractive alternatives to Russian content. Particular attention is given to recommendations for educational institutions and cultural organizations aimed at supporting information security and fostering a nationally oriented digital environment.

Key words: Russian-language content, Ukrainian youth, cultural orientations, media literacy, information security, sociocultural impact.

UDC: 316.7:004.738.5(477)

THE IMPACT OF RUSSIAN-LANGUAGE CONTENT ON THE CULTURAL ORIENTATIONS OF UKRAINIAN YOUTH

Balatsko Sofiia – Head of socio-cultural projects of the NGO
«Center for Social Development and Initiatives»

Sverdliuk Dmytro – Chairman of the Board of the NGO
«Center for Social Development and Initiatives», Kyiv

The aim of this research. The aim of this research is to investigate the impact of Russian-language content on the cultural orientations of Ukrainian youth in the context of the ongoing information warfare and globalization. It seeks to analyze changes in media consumption habits and their influence on cultural values, national identity, and social attitudes among young audiences, while also proposing strategies to mitigate the negative effects of foreign propaganda.

The results of the study. The study revealed a substantial decrease in the consumption of Russian-language content among Ukrainian youth after the full-scale invasion of Ukraine. This decline is attributed to heightened patriotic sentiments, increased trust in Ukrainian information sources, and growing critical awareness of propaganda. The findings underscore the need for promoting Ukrainian cultural products and fostering media literacy to build resilience against manipulative content.

The novelty of this study. The novelty of this study lies in its comprehensive exploration of the sociocultural implications of media consumption in a war-affected context. By addressing the intersection of national identity, media literacy, and cultural resilience, the research provides new insights into how youth can be influenced and empowered within a digital media landscape dominated by foreign narratives.

The research methodology. The research employs a mixed-methods approach, combining sociological surveys, content analysis, and correlation analysis to examine the preferences and behaviors of Ukrainian youth regarding media consumption. This methodology ensures a robust and multi-dimensional understanding of the factors influencing cultural orientations and information security.

The practical significance of this study. The practical significance of this study lies in its potential to inform policymakers, educators, and cultural organizations about effective strategies for combating the influence of manipulative media content. The recommendations include developing media literacy programs, supporting the creation of high-quality Ukrainian cultural products, and fostering a national digital ecosystem that strengthens cultural identity and information security.

Key words: Russian-language content, Ukrainian youth, cultural orientations, media literacy, information security, sociocultural impact.

Надійшла до редакції 25.11.2024 р.

УДК 7.091:39(477.86):78]008:159.923.2(=161.2)

ЕТНОФЕСТИВАЛЬНИЙ РУХ ПРИКАРПАТТЯ В КОНТЕКСТІ ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

Василь Озорович – аспірант Навчально-наукового інституту мистецтв,
Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника, Івано-Франківськ
<http://orcid.org/0009-0003-8692-1977>
<https://doi.org/10.35619/ucpmk.vi49.900>
vasyl.ozorovych.22@pnu.edu.ua

Ольга Фабрика-Процька – доктор мистецтвознавства, професор, професор
кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва,
Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника, Івано-Франківськ, Україна,
професор кафедри музики Інституту музичного і художнього мистецтва
Пряшівського університету в Пряшеві (Словаччина)
<http://orcid.org/0000-0001-5188-1491>;
olga.fabryka-protska@pnu.edu.ua
olga.fabrykaprotska@unipo.sk